

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobkyně **G. O.**, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení** se sídlem Praha 5, Křížová 25, k žalobě proti správnímu rozhodnutí žalované ze dne 26. 1. 2017, o výši invalidního důchodu,

t a k t o :

I. Rozhodnutí žalované ze dne 26. 1. 2017 **se zrušuje** a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalobkyni byla zamítnuta žádost o změnu výše invalidního důchodu, i když jí byl přiznán invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně.

[2] Žalobkyně v zákonné lhůtě podala u zdejšího soudu žalobu, ve které popsala svůj nepříznivý zdravotní stav. Nesouhlasila s posouzením svého zdravotního stavu, neboť

nebyl brán zřetel na stav po třech operacích od roku 2010, který se stále zhoršuje. Navrhla zrušit napadené rozhodnutí a žalované uložit povinnost znovu rozhodnout.

[3] Žalovaná k žalobě ve svém písemném vyjádření ze dne 2. 5. 2017 uvedla, že žalobkyni byl od 19. 4. 2007 přiznán plný invalidní důchod. Od 14. 2. 2008 jí náležel částečný invalidní důchod, který byl od 1. 1. 2010 vyplácen jako invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Dne 20. 7. 2016 žalobkyně uplatnila „Žádost o změnu výše invalidního důchodu“. Podle posudku lékaře OSSZ Karviná ze dne 29. 8. 2016, který byl k žádosti vypracován, je žalobkyně invalidní podle ust. § 39 odst. 1 zdp, jde nadále o invaliditu prvního stupně podle ust. § 39 odst. 2 písm. a) zdp. Pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu činí 45 %, den vzniku invalidity trvá. S ohledem na posudek OSSZ Karviná žalovaná vydala rozhodnutí ze dne 8. 9. 2016, č. j. X, jímž žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu zamítla pro nesplnění podmínek ust. § 39 odst. 2 písm. b) a c) zdp. Proti tomuto rozhodnutí žalobkyně v zákonné lhůtě uplatnila námitky. Žalovaná v rámci řízení o námitkách přezkoumala invaliditu žalobkyně ve smyslu ust. § 5 písm. i) a § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb. a provedla nové posouzení jejího zdravotního stavu. Podle posudku o invaliditě vypracovaného lékařem pracoviště ČSSZ Ostrava, odd. lékařské posudkové služby, dne 7. 12. 2016 je žalobkyně invalidní dle ust. § 39 odst. 1 zdp. Jedná se o invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) cit. zák. Míra poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu činí 50 %, vznik invalidity druhého stupně byl stanoven dnem 17. 6. 2016. Podle ust. čl. II bodu 3 věty první zákona č. 220/2011 Sb. platí, že vznikl-li nárok na částečný invalidní důchod před 1. lednem 2010 a při kontrolní lékařské prohlídce konané po roce 2011 je zjištěna invalidita druhého stupně, náleží invalidní důchod v dosavadní výši. S ohledem na posudek ČSSZ Ostrava, odd. lékařské posudkové služby, a výše cit. ustanovení čl. II bod 3 zákona č. 220/2011 Sb. žalovaná vydala napadené rozhodnutí, jímž výrokem č. I žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu zamítla a výrokem č. II rozhodla tak, že podle ust. § 39 odst. 2 písm. b) zdp a podle ustanovení čl. II bodu 3 věty první zákona č. 220/2011 Sb. žalobkyni náleží od 17. 6. 2016 invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně v dosavadní výši 7.725,- Kč měs.

[4] Napadeným rozhodnutím žalovaná změnila své rozhodnutí ze dne 8. 9. 2016 č. j. X tak, že výrokem I. žádost o změnu výše invalidního důchodu zamítla a výrokem II. rozhodla s odkazem na ustanovení článku II bodu 3 zákona č. 220/2011 Sb., kterým se mění zákon o důchodovém pojištění a podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění od 17. 6. 2016, že namísto invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně náleží invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně v dosavadní výši 7.725,- Kč. V odůvodnění uvedla, že rozhodnutím č. j. X ze dne 8. 9. 2016 (dále též „napadené rozhodnutí“) podle ust. § 41 odst. 3 a pro nesplnění podmínek ust. § 39 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zdp“), zamítla žádost účastnice řízení o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu. Účastnici řízení nadále náleží invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. K námitkám ČSSZ přezkoumala napadené rozhodnutí v plném rozsahu a vzhledem ke skutečnosti, že účastnice řízení namítá posouzení svého zdravotního stavu, posoudila ČSSZ zdravotní stav pro účely řízení o námitkách, přičemž tyto úkoly plní lékař. Podle vypracovaného posudku lékaře ČSSZ o

invaliditě ze dne 7. 12. 2016 je účastnice řízení invalidní podle ust. § 39 odst. 1 zdp. Jde o invaliditu druhého stupně podle ust. § 39 odst. 2 písm. b) zdp. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost o 50 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu účastnice řízení s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII (postižení svalové a kosterní soustavy), oddílu E (dorzopatie a spondylopatie), položce 1c (bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), pro které je stanoveno procentní rozmezí poklesu pracovní schopnosti ve výši 30-40 %. Lékař ČSSZ určil míru poklesu pracovní schopnosti účastnice řízení v hodnotě 40 %, tj. na horní hranici stanoveného procentního rozmezí. Vzhledem k vlivu zdravotního postižení na schopnost účastnice řízení využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace se podle ust. § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity zvyšuje tato hodnota o 10 procentních bodů, celkově činí 50 %. Datum změny stupně invalidity určil lékař ČSSZ dnem 17. 6. 2016. Podle ustanovení článku II bodu 3 věty první zákona č. 220/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (dále jen „zákon č. 220/2011 Sb.“) vznikl-li nárok na částečný invalidní důchod před 1. lednem 2010 a při kontrolní lékařské prohlídce konané po roce 2011 je zjištěna invalidita druhého stupně, náleží invalidní důchod v dosavadní výši. Účastnici řízení byl částečný invalidní důchod přiznán ode dne 14. 2. 2008, tj. před datem 1. 1. 2010. Kontrolní lékařská prohlídka, při níž byla zjištěna změna stupně invalidity z prvního stupně na druhý stupeň ode dne 17. 6. 2016, se uskutečnila dne 7. 12. 2016, tj. po roce 2011. Tuto kontrolní lékařskou prohlídku provedl lékař ČSSZ v řízení o námitkách účastnice řízení proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 8. 9. 2016, kterým byla zamítnuta žádost účastnice řízení o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu. Zmíněné rozhodnutí ze dne 8. 9. 2016 bylo vydáno na základě posudku lékaře OSSZ ze dne 29. 8. 2016, v němž lékař OSSZ shledal účastnici řízení nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně ve smyslu ust. § 39 odst. 2 písm. a) zdp. Posudkový závěr lékaře OSSZ ze dne 29. 8. 2016 byl však změněn v řízení o námitkách posudkovým závěrem lékaře ČSSZ ze dne 7. 12. 2016. Na meritum věci napadeného rozhodnutí tedy plně dopadá ustanovení článku II bodu 3 věty první zákona č. 220/2011 Sb., které zcela jednoznačně stanoví, že v jím vymezených případech náleží invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně po zvýšení stupně invalidity z prvního na druhý ve stejné výši, v jaké byl vyplácen invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně.

II.

[5] Z obsahu správních spisů bylo zjištěno, že žalobkyně dne 20. 7. 2016 požádala o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu. Dne 29. 8. 2016 zdravotní stav posoudil lékař OSSZ v Karvině se závěrem, že žalobkyně je nadále invalidní v prvním stupni, s posudkovým hodnocením dle kapitoly XIII, odd. E, pol. 2b přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. s poklesem pracovní schopnosti v míře 45 %.

Rozhodnutím ze dne 8. 9. 2016 žalovaná žádost o změnu výše invalidního důchodu zamítla s odkazem na posudek Okresní správy sociálního zabezpečení Karviná ze dne 29. 8. 2016. V námitkovém řízení byl zdravotní stav lékařem žalované posuzován znovu dne 7. 12. 2016 se závěrem, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, odd. E, položky 1c) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. s poklesem pracovní schopnosti o 40 % a vzhledem k jeho vlivu na schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace podle § 3 odst. 2 cit. vyhlášky byla hodnota navýšena o dalších 10 procentních bodů, na celkových 50 %; žalobkyně tak byla uznána invalidní druhým stupněm od 17. 6. 2015. Na základě posudku ze dne 7. 12. 2016 bylo vydáno rozhodnutí napadené v tomto soudním řízení.

[6] Posudkem posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 29. 6. 2017, který byl vypracován k žádosti soudu, bylo prokázáno, že u žalobkyně k datu napadeného rozhodnutí se jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav daný pravostrannou skoliózou bederní páteře z mládí, progredující, stav po operacích páteře – 28. 4. 2010 (korekce skoliózy Lp, stabilizace Th8-L1 systémem Legacy 6.35 posterolaterální fúze, alogenní drcený kortikospongiózní štěp), - 13. 10. 2011 (pedikulární subtrakční osteotomie L3, remodelace lordózy L páteře, restabilizace T8-S1 systémem Legacy 6.35, výměna šroubů S1 oboustranně, posterolaterální fúze L2-L4), - 11/2013 zjištěno prasknutí tyče v oblasti L2 vpravo, - 17. 6. 2016 extrakce zlomených tyčí, zavedení SI šroubů Revere 6.35 do pánve, zavedení šroubů L5 vpravo, restabilizace T8-S1 + SI screws, zdvojení tyčí titanium alloy T12-S1, domina konektory 4x, příčné konektory 3x, o zdravotní stav daný iritací loketních nervů oboustranně více vpravo, v. s. úžinnou neuropatií při chůzi o berlích zj. 2016, stav po mediální menisektomii pravého kolenního kloubu, rpt. LCA dle dok., plícní mykobakterií (M. Kansasii) 1998, hypertenzní nemoc, obezitu 174 cm, 104 kg. Posuzovaná pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav k datu rozhodnutí ČSSZ ze dne 26. 1. 2017 nebyla schopna výkonu práce. V průběhu roku 2016 došlo k dalšímu zhoršení stavu s omezením mobility a bolestmi páteře, dne 17. 6. 2016 byla provedena rozsáhlá operace. Při zpětném hodnocení PK MPSV došla k závěru, že zdravotní stav posuzované se po první operaci v r. 2010 nezlepšoval, bolesti se postupně zhoršovaly a v odstupu 14ti měsíců muselo být přistoupeno k další operaci dne 13. 10. 2011. Operace ke stabilizaci stavu nevedla, těžká dysfunkce páteře trvala, bolesti trvaly, byla aplikována infuzní terapie, rehabilitace ke zlepšení nevedla. Dle neurologického vyšetření 05/2013 chůze s výrazně patologickým stereotypem, těžká stanodynamická blokáda ThL, bolesti trvají, těžiště trupu ve výrazném předsmunu, flekční postavení v kyčlích 20 st., levý blok vysazen, výrazná taktilní bolestivost v obl. ThL a SI, vleže extanže v kyčlích do 0 postavení jen s výraznou bolestí, noční bolesti klidové i při přetáčení. V 11/2013 bylo zjištěno prasknutí kovové tyče v oblasti L2 vpravo, další rozsáhlá stabilizační operace 17. 6. 2016. Posuzovaná nepociťuje významné zlepšení. Navštěvuje ambulanci pro léčbu bolesti v Havířově, kaudální bloky byly bez efektu. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla porucha funkce páteře po opakovaných operacích, stav odpovídal příloze k vyhl. č. 359/2009 Sb., kapitole XIII, oddílu E, položce 2 písm. c), kdy z rozmezí 60-70 % stanovila posudková komise horní hranici 70 %, neboť se jedná o těžké anatomické i funkční omezení páteře. Mobilita posuzované je významně omezena, některé denní aktivity jsou znemožněny,

bolesti trvají. Datum vzniku invalidity třetího stupně stanovila posudková komise vzhledem k výše uvedenému průběhu na datum operace páteře ze dne 28. 4. 2010. Od této doby posuzovaná nebyla schopna soustavné výdělečné činnosti. Kontrolní lékařskou prohlídku stanovila vzhledem k věku za 3 roky. PK MPSV došla k odlišnému závěru proti lékaři OSSZ i ČSSZ vzhledem k tomu, že i když není prokázána radikulopatie a myelopatie, je přítomna těžká statodynamická blokáda hrudní a bederní páteře s těžkou deformitou po rozsáhlých a opakovaných operacích hrudní a bederní páteře, až k SI skloubení, bolesti trvají. Dosavadní průběh lze z posudkového hlediska hodnotit jako nepříznivý.

[7] Krajský soud provedeným řízením a dokazováním vzal za prokázané, že žalovaná ve správním řízení ve výsledku zhodnotila zdravotní stav žalobkyně jako dlouhodobě nepříznivý s poklesem pracovní schopnosti v míře 50 %, který zakládá invaliditu druhého stupně. Posudkem posudkové komise MPSV však bylo prokázán jiný skutkový stav.

III.

[8] Po zhodnocení provedeného dokazování dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.

[9] Přezkoumává-li krajský soud k žalobě správní rozhodnutí žalované o nároku na důchodovou dávku podmíněnou zdravotním stavem, což v projednávané věci je nárok na invalidní důchod, je rozhodnutí soudu především závislé na odborném lékařském posudku. V soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR svými posudkovými komisemi (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/91 Sb.). Tato komise je oprávněná nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobce, ale též k posouzení schopnosti soustavné výdělečné činnosti a k zaujetí posudkového závěru o invaliditě, jejím vzniku, trvání a zániku. Z tohoto důvodu byl vypracován odborný lékařský posudek posudkovou komisí MPSV ČR v Ostravě. Tento důkaz považuje soud za stěžejní. Posudková komise podala posudek v řádném složení, stanoveném v ust. § 16b zákona č. 582/1992 Sb., v platném znění, když zdravotní stav žalobkyně posuzovala s posudkovou lékařkou i odborná lékařka neuroložka, posudek obsahuje náležitosti uvedené v ust. § 7 vyhl. č. 359/2009 Sb. Komise na základě odborných lékařských nálezů a vlastního vyšetření žalobkyně u jednání komise přítomnou lékařkou neuroložkou dospěla k závěru, že pokles pracovní schopnosti u žalobkyně dosahuje míry, která zakládá invaliditu třetího stupně, neboť je v míře 70 %. Posudková komise míru poklesu pracovní schopnosti posudkově hodnotila odlišně oproti lékařům v předcházejícím správním řízení a svůj odlišný názor přesvědčivě odůvodnila. S ohledem na uvedené tak pokles pracovní schopnosti byl hodnocen podle kap. XIII, odd. E, pol. 2 písm. c) (bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének s těžkou poruchou funkce) přílohy k vyhl.č. 359/2009 Sb. o 70 % (hranice rozpětí 60-70 %). Soud posudek považuje za úplný, objektivní a přesvědčivý, a proto jej v celém rozsahu převzal. Závěr uvedeného posudku posudkové komise nezpochybnil u jednání soudu ani žalovaný správní orgán.

[10] Soud s ohledem na výše uvedené vzal za prokázané, že u žalobkyně z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu dochází k poklesu pracovní schopnosti v míře 70 %, což zakládá invaliditu třetího stupně, se vznikem invalidity od 28. 4. 2010, od operace páteře. Soud již jen opakuje, že neměl důvod zpochybňovat erudici posudkové komise a při vyhodnocování úplnosti a přesvědčivosti posudku soud přihlédl k tomu, že posudková komise hodnotila zdravotní stav s ohledem na své vlastní vyšetření žalobkyně. Posudek posudkové komise MPSV považuje soud z pohledu posudkového hodnocení za zcela objektivní.

[11] Podle ust. § 38 zdp pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se
a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo
b) invalidním následkem pracovního úrazu.

[12] Podle ust. § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, *jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.* Vzhledem k tomu, že u žalobkyně byl prokázán pokles pracovní schopnosti o 70 %, je nutno žalobkyni považovat za invalidní třetího stupně.

[13] S ohledem na výše uvedené, kdy v soudním řízení byl prokázán jiný skutkový stav oproti správnímu řízení před žalovanou, soud uznal důvodnost žaloby, přičemž při přezkoumávání napadeného rozhodnutí vycházel z ust. § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.), tzn. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů. Napadené rozhodnutí soud zrušil pro vady řízení dle ust. § 78 odst. 1 s.ř.s., neboť žalovaná ve správním řízení nezjistila správně skutkový stav. Soud věc vrátil žalované k dalšímu řízení dle § 78 odst. 4 s.ř.s. Žalovaná v dalším řízení znovu rozhodne o nároku na invalidní důchod, přičemž bude vycházet z právního názoru soudu, že žalobkyně je od 28. 4. 2010 invalidní ve třetím stupni.

[14] Výrok II. tohoto rozsudku je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšná žalobkyně se výslovně náhrady nákladů řízení vzdala.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí č. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li

stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 26. července 2017

JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně